

GAZET'A TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:

Brașovu, piata mare Nr. 22. — „Gazet'a" este:
Joi'si Dumineca'.

Pretiul abonamentului:

pe unu anu 10 fl., pe siese linn 5 fl., pe trei luni
2 fl. 50 cr. — Tieri esterne 12 fl. pe unu ann sén
28 franci.

cat
ces
cif

Anulu XLIII.

Se prenumera:
la postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.

Anunțurile:

un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr.
v. a. pentru făcare publicare. — Scrisori ne-
traucate nu se primescu. — Manuscrise nu se
retransmitem.

Nr. 1.

Joi, 3 | 15 Ianuariu

1880.

Sistemul trebuie se se schimbe nu persoane!

Brașovu 1 Ianuariu v. 1880.

Anulu 1880 incepe in Ungaria cu-o grava testime, cu-o cestiune de vieatia — a statului. Este vorba, că ore ce pretindu interesele statului magurescu astazi mai multu, o schimbare de sistemul său numai un'a de persoane? Si nu din partea nemaghiara său antimaghiara se pune intrebarea acela, ci insusi Maghiarii sunt, cari o discuta acuma priu foile loru.

Sub o schimbare de sistem se intielege la noi de comunu inlocuirea dualismului cu federalismul, său cunu altu regim antidualisticu. Maghiarii considera o asemenea schimbare, că forte amenintătoare maghiarismului, statului ungurescu s. a. E naturalu prin urmare, că diuarele maghiare se parzesc forte de a vorbi de schimbare a „sistemului“ latielegemui diuarele maghiare opositiunale, căci celelalte tote se inchina inaintea regimului lui Tisza Kálmán si ar' dori numai, că acest'a se fia mai multu sustienutu de cătra Maghiari. Opositiunea maghiara este convinsa cu tote aceste, că o schimbare trebuie neaperatu se se faca, pentru că statulungaru se se pote reculege, si toti incependu dela baronulu Sennyei pene la Helfy Ignatz sunt convinsi, că este necessariu că se se modifice chiaru sistemul de guvernare, din causele aratare evitase cu totii de a se folosi de cuventul sistem, ci organele opositiunale vorbescu numai de necesitatea unui nou ministeriu cu-o noua programa, de reform'a administratiunei s. a.

In fapta tote aceste pretensiuni nu insenmă nimic alt'a, decat o schimbare a sistemului de guvernare pe bas'a legilor fundamental din vigore. Opositiunea maghiara cerându d'er' o reforma radicala a administratiunei Ungariei cu scopu de a determina retele ce esista, de a scapa statului de ruin'a economică, si a-i asigură viitorul puindu-lu pe base mai solide, cere in fapta o schimbare radicala a sistemului de guvernuare, practicatu pene cuma, numai cu acea diferinta, că straformarea se se faca intre marginile dualismului si ale intereselor de supramatia maghiara, nu inse cu determinarea celui d'antaiu său cu ignorarea celor din una.

Aceste fiindu premise, vomu intielege mai lesne cumu, că diuarele maghiare se dipsuta tocmai acuma aceea, că ore ce este de lipsa o schimbare de persoane său ceva mai multu.

In fine vede si recunosc si Tisza Kálmán, că a mameleci de care mai pote dispune astazi nu nai merge. Dupa tote regulele dlu Tisza semnandu, că nu mai merge, ar' trebui se repasiésca spre a face locu altora, cari se pote satisfacere cerintelor imperiose ale situatiunii schimbante, intenție. Dlu Tisza inse nu este omulu, care se se tene de asemenei regule genante, elu inca nu si-a stansu setea de a domni, si de aceea nu se gândește la repasire, ci numai la unu mediulocu nou care se si pote sustine portofoliul inca pe unu siru de ani. Si care se fia acestu mediulocu? E lucru naturalu, că deca omulu a intrebuintiatu statu unu mediulocu cu succesu, ilu va intrebuita si a dou'a ora. Asia si dlu Tisza. Elu a ajuns la guvern in urm'a unei fusiuni a partidei ale cu guvernamental, astfelu din opositiunalulu mai aprigu a devenit cu-o singura saritura ministru-presedinte. De ce se nu se pote repeti spectaculul unei asemenei fusiuni, de asta data cu scopu de a sustine la cärna pe dlu Tisza? Fara de aceea partid'a actuala guvernamental suferă de nemaghiari, are lipsa neaperata le o noua transfusiune de sang opositiunalu, că se-o nai pote duce catuva impu. Cateva portofoliuri ofeite siefiloru opositionali, cari striga mai tare, si afacerea e termitata.

Asia va fi cugata dlu Tisza, sciindu prea bine, ce farmecu mare kte esercita unu portofoliu ministerialu chiaru si asupr. celui mai aprigu oposiționalu si in acestu momentu intalnindu-se ochii lui cu aceia ai protectorelor seu la ordiniéra, Andrassy, acest'a a găcitu gandirea la Tisza si a dou'a editiune a fusiunei a fostu hoarita. Nu voim se negam posibilitatea, că ide'a unui nou fusiuni s'a formatu mai antaiu in creerii consilului Andrassy. In totu casulu Andrassy este forte interesat in afacerea acesta, deoarece adictul seu Tisza este singurulu, in care se poate increde, Déca cade Tisza, cade si partid'a lui si atunci Andrassy nu mai are sianse de a deveni earasi datatoriu de tonu in politic'a Ungariei. De alta parte Andrassy este prea ambitios decau că se renuntie la dorint'a acela. Pentru planulu fostului ministru de esterne e necessariu prin urmare, că Tisza se remana ministru, fiindu-că in se mai poate tiené cu ajutoriulu mameleculor actuali, trebuie se recurga la mediuloculu probat alu fusiunei.

Idea unei fusiuni repetitive a partidelor vina ea dela Tisza ori dela Andrassy, nu importa. Faptu este, că organulu lui Andrassy „Pester Lloyd“ a fost celu d'antaiu, care a invitatu pe conducetorii opositiunei de a se uni cu Tisza, mergendu chiaru pene a le oferit uale portofoliuri. Tote foile guvernamentale, că la comanda au imbraçiosiatu ide'a fusiunei, folosindu aceleasi argumente, că „Pester Lloyd.“ Press'a guvernamentalala sustiene adeca, că acum, dupa ce referintele cu Austri'a sunt regulate prin noulu pactu si dupa ce starea cestiunei orientale nu se mai poate schimbă, dupa ce in fine legea bosniaca si aceea pentru armata au fostu primitu nu mai esista nici o diferinta insemnata intre opositiune si partid'a guvernului, ci diferintele actuale ar' fi numai de natura personala si deoarece frecarile personale nu potu se fia problema barbatilor distinsi ai opositiunei guvernamentali credu, că ar' fi mai bine, deca opositiunea ar' dă man'a cu dlu Tisza.

Servesce spre lauda celoru din opositiune, că au respinsu man'a de impacare, ce le-a intins'o dlu Tisza. Diuarele de frunte opositiunale, cumu e „Magyarország“, „Pesti Naplo“ s. a. au declaratu categoricu, că opositiunea nu poate pacta cu Tisza. Ceea ce ne intereséza pe noi mai multu sunt argumentele, ce le-au adus organele opositiunei spre a motivá respingerea pactului oferit u din partea guvernamentalilor.

„Magyarország“ combate pararea diuarului „Pester Lloyd“, că opositiunea ar' ave numai scopuri personale. „Dincontra — dice „Magy.“ — cestiunea la noi este de a se, cumu s'ar' poté scôte natiunea din nomolulu, in care s'a cufundat, in care a cadiutu sub conducerea lui Tisza spiritualu constitutiunalu, interesele materiale, starea financiara si administratiunea natiunei: cumu s'ar' poté scôte din profundulu indiferentismu si decadent'a morală, in care au fostu impuse „cu mana sigura“ părți mari ale poporatiunei, cumu se-o scótemu din pusthi'a neadeverului si a lipsei de idei, care ne-o arata politic'a guvernului, ce se facemu pentru că natiunea acela se capete eauru incredere in sine si in institutiunile sale... o simpla schimbare de persoane nu poate satisface acestor cerintie, fața cunu asemenea jocu alu intresselor personale natiunea va trebui se remana rece si cu neincredere.“

Mai precisu arata in se „Pesti Naplo“ că nu mai merge cu maneuvre seci de fusione, cu joculu personalor. „Tiér'a, dice acea fóia, are trebuintia nu numai de unu nou guvern, ci de mai multu. Avemu lipsa de o politica reformatore, creatore, de ministrii, cari se intielegă trebuintele tieriei si se fia si capabili de a le satisface, cari se poseda totodata increderea publica, avemu trebuintia de-o programa ministeriala, care se se gandescă deoctriva la regularea finanelor statului, si la reform'a administratiunei si nu mai puçinu la aceea,

că printro politica buna economică se se puna stavila seraciei progressive a tieriei: cunu cuventu că Ungaria, se fia în fine guvernata cumu receru trebuintiele si pretensiunile sale. Noi credem in se, că bol'a ce a cuprinsu vieati'a nostra sociala si politica este atatu de pericolosa si că amu remasu pe tote terenele atatu de multu interet, ear' problemele nostre sunt atatu de grele, incat amu corespunde forte reu agendelor viitorului celu mai de aproape, deca ne amu sili numai, că prin nosce apucaturi comune de Cortesi se formam o noua majoritate, care ar' duce apoi cattiva ani inca său cattiva luni cărm'a statului pena s'ar' inglodă earasi. Timpulu fusiunilor si unionilor artificiale a trecutu..

„O noua si mai buna ordine a lucrurilor trebuie se urmeze. Tiér'a s'a saturatu de manevre parlamentare, ea astépta fapte“, esclama „N. P. Journal“. Asia e, fapte domniloru se ne aratati, cu fapte se ne veniti, nu cu frase bombastice, nu cu promisiuni gole si faciarnice! Nu numai noi, nationalitatile, Maghiarii insusi iaceptu a cunoșce, acum'a comedii'a ce se jóca pe contul tieriei si a tuturor poporelor ei.

Prin tiéra se semte deja catté pugnu suflarea unui vîntu aspru, curatitoru de miasmele ce s'au adunatu de unu siru de ani. Anulu 1880 incepe bine, prepara-v'a elu ore o era noua de guvernare cu bunu sfersitu?

Nu e de lipsa se-o mai spunem, că speranțele nostre sunt de totu mici si slabe. Opositiunea maghiara, ce e dreptu, semte, că o schimbare radicala trebuie se urmeze, semte că sistemul de guvernare trebuie se se schimbe din fundamentu, deca este, că Ungaria se iesa din nomolulu, in care a bagat'o politic'a passiunata, scurtu vedetore a regimului actualu, d'er' nu cutéza se se uite in fața taturorу consecintelor unei asemenei schimbari, nu intielege său nu voiesce se intielegă, că nu numai metod'a, ci si fiint'a si directiunea politicei de pena acuma trebuie se se schimbe cu totulu, căci altfelu nu e scapare.

In privint'a acela, ne voru iertă domnii dela „Magyarország“ si „Pesti Naplo“, că se le punem o mica intrebare. Dvóstra, domniloru, voiti se reformati administratiunea statului unguru, voiti se regulati financele lui si se 'lu scapati de ruin'a economică, voiti in se si mai multu: se departati neadeverul si lips'a de idei ce domnesc in politic'a de adi, se departati indiferentismu si decadent'a morală, de care sufere o mare parte a poporatiunei, ei bine, cumu credeti că veti poté face tote aceste printro simpla schimbare a metodei, folosindu si mai departe de acelasi manualu politicu, care a servit de indreptari si dui Tisza si tuturor, cari l'au precedat u oficiulu de ministru presedinte?

Noi cu minutea nostra senatosa nu potem intielege nicidcumu, cumu s'ar' poté inaugura o alta administratiune basata pe moralitate si pe trebuintele adeverate ale statului si ómenij, cari administreaza se remana totu aceiasi cu aceleasi vederi si tendintie, cu aceeasi directiune. Admitemu, că in oficiele tierii se potu introduce nove elemente maghiare opositiunale, d'er' nu va fi acest'a unu simplu schimbă de persoane.

Cumu se poate, că noulu guvern se satisface trebuintelor statului, adeca a tuturor poporelor lui, urmandu-se si mai incolo politic'a terrorismului, netolerantie si a asuprirei natiunalitatilor nema-ghiare. Opositiunea maghiara cere unu guvernui care se aiba intielegere pentru acele trebuinte, i sunt cunoscute ei in adeveru necasurile poporatiunei? S'au gandit u ore dloru vreodata seriosu care adeveratulu isvorul alu tuturor relatoru, alu decadentie, morale ce bantuie o parte mare a poporatiunei din Transilvania si Ungaria?

Dece s'ar' fi gandit u ar' fi trebuit se afle, că isvorul tuturor neajunselor, de cari sufere aceste

tieri e — positiunea privilegiata a Maghiarului in statu. Ve laudati cu constitutiunea „liberală”, ve gerati că statu progressistu si inca n'ati pututu se ve emancipati nici de ide'a, că numai voi sunteti totu, numai voul se cuvinte totu, numai voi aveți dreptu a pretinde favoruri, a ocupă posturi a ve cultivă limb'a, a ve imbogati, ear' noi ceilalii Romanii, Slavii si Germanii suntemu numai stafagiul, decoratiunea — misera contribuens plebs.

Cum mai pote fi vorba sub asemenei impregiuri de-o „satisfacere a trebuintelor tierei”, de-o administrare basata pe moralitate. Pentru că se fia morala, administratiunea trebuie se fia inainte de tōte drépta? Candu inse Ungurulu este intotdeauna celu preferit, candu gresielile lui sunt altfelii vedute, că ale altora candu agitatiunea in contra natiunalitatilor nemaghiare constituie unu premiu, unu privilegiu la posturi si demnitati, candu omulu fara cáracteru, renegatulu, care 'si ofera serviciile in contra poporului seu, afila ocupatiune si ascultare, mai pote fi vorba de-o administratiune drépta?

Aveti de gaudi se regulati financele statului, se impădecati ruin'a lui economică si nu v'ati adusu aminte, că doue din trei parti ale poporatiunei sunt nemaghiare si că statulu fara satisfacerea trebuintelor acestora nu pote inflori, ba nici nu pote există pentru durata. Déca administratiunea sar' reformă pe bas'a ideei dominante, că statul este numai alu Maghiarilor si numai pentru Maghiari, nu se va intemplă ore din nou aceea, că districtele, orasiele si satele Nemaghiaroru se fia negligeate, se fia cautate numai de esecutorii pentru imposite, ear' tōta grij'a administratiunei se se indrepte asupra mosiilor si a centrelor maghiare. Cumu poteti asteptă dela o politica că acēst'a salvarea economica si financiara a statului?

I-amu vediul pe opositiunalui maghiari, cumu sustienutu si votatu proiectulu de maghiarisare a d-lui Trefort, i-amu vediut, cumuau datu numenemtul terrorismului esercentu asupra nōstra si cu tōte acestea déca amu vorbitu cu aceia dintre ei cari se numescu moderati, intre patru ochi ne dīceau: vedemu că procederea e rea, d'er' nu cutesam a respică unu cuventu in favorulu natiunalitatilor, căci si asia terroristii ne imputa, că coletam a reactiunea, ear' atunci ne ar' face chiaru radatori ai patriei.

Este adeveru, ce ne-au disu, séu e numai o iomela? Nu cutesam a afirma nici un'a din doue er' la vreauau bine abia ne potemu astepta.

Déca in opositione séu ori unde se afila Maghiari, cari vedu bub'a adeverata, de care sufere rganismulu statului, de ce nu se decidiu odata a ară cu celeste si a face operatiunea grava, d'er' neamenable!

Ei voru avé se respondu inaintea viitoriului. Noi din parte-ne ne facem dator'a si le dicem: Nu personele, d'er' nici metod'a, cumu voiti voi, ci intregu sistemulu de guvernare trebuie se se schimbe, déca e că se se faca odata finitu bōlei sociale si politice a statului. Acēst'a o semtiti in momente, candu passiunea nu ve predomina, urmati acestui semtiemntu, grabiti a recunoscere odata prin fapte principiulu egalei indreptatiri in statu, grabiti, căci timpulu e supremu si pote că ceea ce astazi refusat de buna voie māne veti trebui se dati siliti!

Cronic'a evenimentelor politice.

In capital'a Bavariei a aparutu nu de multu o brosiura intitulata „Maghiarisarea in Ungaria”. Organulu comitelui Clam-Martinitz, „Vaterland” din Vien'a, vorbindu despre acēst'a brosiura, care se radima pe faimosele desbarteri dietale asupra introducerii limbei maghiare in scoli, dice intre altele:

„Candu sufere unu membru, sufere corpulu intregu. De aceea patriotulu austriacu numai cu dorere sincera pote vedé, cum o partida de sioninisti maghiari din diu'a candu Ungaria si a recăstigatu autonomia, duce cu egoism si fara minte binecuvantatul regatul alu Ungariei in tōta privint'a la perire. O economia rea, curata asiatica unu regimulu destrabalatu de partida, o coruptiune in clic'a ce se afla la potere, tōte aceste domnescu acolo... Necapacitatea si in legatura cu aceast'a decadent'a morală si materiala a tieri cresc si cu aceste cresc si sumeti'a poteri dominatore. Aceasta partida nu se sfiese in orbi'a sa a nutri inversiunarea poporeloru nemaghiare, cari sunt tractate că lipsite de ori ce dreptu, pōna la celu mai inaltu gradu si cu deosebire printr'o lege, care le impune limb'a maghiara. „Se ne grabim, se ne grabim! Se maghiarisam pe Croati, Romani si pe Sasi, căci altfelii perim!“ Asia striga

organul lui Kossuth „I. Hirlap.“ Dér' sumeti'a nebună nu vede, că prin aceast'a nu lucra decătu in favorul Rusilor. Maghiarii conservativi cu consciintia marturisesc privatim pe fața, că li este teama, că urmarile acestei economii voru fi din cele mai funeste.“

Cine dintre Romani nu recnnosc si nu pronuncia cu respectu si sympathia numele ilustrului filoromanu si orientalistu Giovenale Vegg-ezz-i-Ruscalla. Acestu barbatu distins, acestu fiu adeveratu alu tieri nostre M. I. Itali'a si-a castigatu mari merite si pentru Romanii orientului, aparandu dela 1846 incōce neintreruptu cau'sa Romaniei, si reprezentandu-o cu tōta tari'a convictiunei sale inaintea natiunei italiane. Romanii i-au fostu recunoscatorii primindu mai antaiu intre cetatianii sei, er' acumu de curēndu numindu si consulul alu Romaniei in Turinu A. S. R. Domnitorul Carol l'a numit in postulu acesta asupra reportului ministrului de externe Boerescu, indata, dupace s'a notificatu guvernului romanu recunoscerea independentiei Romaniei din partea Itali'i. La 21 Decembrie a adresatu reprezentantul romanu dela Rom'a C. Esarcu d-lui Vegg-ezz-Ruscalla urmatori'a telegrama:

„Recunoscerea independentiei Romaniei de către Itali'a fiindu faptu complinitu, me grabescu de a aduce la cunoscintia D-vostre, că unulu dia cele d'antai acte alu guvernului meu dupa acestu faptu a fostu, de a aprobat numirea D-vostre de consulul Turinu. Fiindu fericit u de a ve comunică acēst'a scire, Ve rogu, se primiti asigurarea stimei mele celei mai inalte.“

D. C. M. i. l. i. n. e. u. dela legatiunea romana din Rom'a, salutandu asemenea intr'o telegrama pe primulu consulul Romaniei independente la Turinu, l'a rogatu se consideră acestu actu alu guvernului romanu că o minima recompensa pentru aceea, că dela 1840 n'a inceputu de a aperă cau'sa Romaniei, ear' d. George Cantacuzinu a adresatu renumitul filoromanu urmatoreea depesia: „Permiteti unui Romanu de a salută in persóna' vōstra ilustra pe concetatianulu, care celu d'antai in Itali'a pote arboră drapelul nostru că consulul Romaniei si deschide o era noua intre cele doue natiuni sorore, pe cari ne ati invitatu se le unim in unulu si acelasiu sentimentu.“ — Aceste notitie intereseante le imprumutam din diuarulu „La Patria.“

Diuarulu din Vien'a „Die Presse“ publica o nota circulara si unu Memorandum traiuse puterilor la 26 Decembre de către guvernul Muntenegrului, care acusa Pórt'a că temporisiza sistematicu pre-darea Gusinie si a Plavei, că atitia pe Albanesi la revolta, că se arata echivoca in negociari si că in fine a provocatu cris'a actuala, ce silesce pe Muntenegru a tiené sub arme o armata ruinatoare pentru tiéra. Not'a termina prin unu apelu energeticu la mijlocirea Puterilor semnatare a tratatului din Berlin

Economi'a si financele Romaniei in 1879.

„Curierulu Financiaru“ face urmatoreea revista a anului 1879:

Situatiunea economica, cu tōta miscarea ce a avutu locu, a remas in definitivu a fi totu obiectulu unoru legitime intrigiri. Recolt'a cerealeloru a fostu din cele mai urite. Pomerburile mai cu séma, cari sunt principal'a hrana a tieranului romanu, au lipsit u desevērsire; s'a facutu apelul la caritatea publica si s'a luat u totu mesurile guvernamentale pentru a face, că acēsta lipsa se fia cătu mai puçinu simtita. Resultatulu a fostu bunu, nu e inse mai puçinu adeveratu, că mesur'a luata face din tieranulu romanu unu proletaru, atunci, candu potemu dintr'insul unu bunu economicu creându'i institute de creditu, care se'i vine in ajutoriu in momentele sale de gena.

Cestiunea infinitarei unui creditu agricolu nu s'a agitat in nici unu anu mai multu decătu in 1879. Numerose si importante ordine circulare s'a datu Prefectiloru pentru a culege si trimite datele dupa care s'ar' poté face unu studiu seriosu, si s'ar' poté alege in cuooscintia de causa sistemulu, ce ar' conveni mai bine. Incapacitatea Prefectorilor in se et atătu de mare, incătu s'ar' poté dice fara esageratiune, că cea mai mare parte dintr'insul nici că au intielesu circularile si cu atătu mai puçinu seriositatea, insemnatatea economica a cestiuniei. (?)

Comerciulu nostru a facutu cătiva pasi, care merite a-tintiune. Balant'a de comerciu, care in alti ani se incheia cu 50% in favōrea importatiunilor, in anul 1879 se soldă numai cu 10 la sută. Primulu semestru a datu la importatiuni 116,318,754 fr., si la exportatiuni 105,579,871. Alu doilea semestru dă unu resultatu aproape identicu.

Căile ferate concedate au remas in 1879 cu multu in-apoa anului 1878.

Veniturile brute ale Societății Actionarilor pe o întădere de 921 kilometri, atinsu in 1879 fr. 16,218,291, pe cantu in 1878 el' au fostu de 29,258, 840 franci.

Compania Transberg-Cernauti-Iasi a realizat in 1879 franci 2,663 ~9; cantu in 1878 ea a incassat 3,893,480 pe o întădere de 226 kilometri.

Descrescerea este in adeveru enorma, cu tōte acestea, nu pote fi considerate, că o descrescere a traficului normalu, ci e atribuita in mare parte remasitelor de transporti militare russe, care n'au mai avutu locu in 1879.

Perceperea impositelor s'a esecutat in limitele posibilului. Impositele indirekte atingu, cu forte puçine exceptiuni, prevederile budgetare; impositele directe lasu o ramasita de 25 la sută. Budgetul fiindu votat cu unu deficit de 7 milioane, esecutarea lui produce, impreuna cu go-lulu resultatul din cai ferate, unu deficit de 15 milioane.

Din punctul de vedere alu operatiunilor financiare, in-crederea in 1879 s'a aratat mai neturburata. Se pote dice că transactiunile au gasit in cea mai mare parte a anului activitatea loru. Tabloul de cursurile efectelor, ce publicam aci imediatu, dă o idea esacta asupra increderei ce s'a mantinutu.

1878 1879
31 Decem. 31 Decem.

Rent'a Romana 5%	63 1/2	68 1/2
Rurarele 10%	99 1/8	97 1/2
Domeniale 8%	102 1/2	100
Openheim 8%	100 1/2	102 1/2
Stern 7%	95 1/2	101
Municipalele 8%	99 1/2	100 1/2
Pensiuni	182	185
Losuri municipale	24	27 1/2
Creditulu Fonciar Ruralu 7%	92	95
Creditulu Fonciar Urbanu 7%	87	83 1/4
Banc'a Romaniei	—	330
Actiunile Căilor ferate Române	32.70	44.30
Obligationile	82.90	85.90
Prioritatile	85.75	102
Daciile	196	200
Romanile	80	80

Industria in 1878 a mersu māna in māna cu spiritul de Asociatiune, care se desvōltă forte incetu. Educatiunea economica si financiara a poporului lasa multu de dorita. Cu tōte acestea, in anul 1879 s'a fondat cāteva fabrici si s'a proiectat cāteva intreprinderi forte utile. S'a fondat doue fabrici de chibrituri, o fabrica de postavuri, o fabrica de cărti de jocu, o fabrica de Bazalt artificial, o fabrica de lemnarie; s'a refondat fabrica de Stearină din Galati, s'a pusu in miscare esploatarea minelor de carbuni, si se proiectea a se fondă o fabrica de harthia si unu stabiliment balnearu la Constanta pe tērmulu Marei Negre. Tōte acestea sunt puçinu lucru in adeveru, in comparatiune cu avutile naturale ale Romaniei si cu inteligint'a poporului romann, care se recere perfectamente la tōte intreprinderile, si care primește cu multa buna vointia tōte ameliorarile. Nu trebuie se se vite inse, ca veri-ce inceptu si greu, si ca infinitandu in fiecare anu unu numeru greu de fabrici, vomu ajunge incetul cu incetul a face din Romania unu focar de avutii si de civilisatiune.

De pe malul Somesului, Novembre 1879.

Sinode bisericesci micste! Mirénulu se taca in biserică?

(Fine. A se vedé „G. Tr.“ Nr. 104 din 1879.)

Dér' apoi fața cu ómenii regimului ore a avutu locu totdeun'a pretins'a piedeca? La anul 1867 deputatii ardeleni rom.-cat. indreptara ministrului de culte de atunci br. Eötvös un'a răgare, că se staruésca la Maiestatea S'a pentru restaurarea influintiei legali de mai inainte a mirilor in afacerile bisericiei din Transilvania, si cea facutu ministrulu? Nu numai, că a aflatu tensiunea petenilor cu privire la legile infuse de plinu indreptatita, ci a si recomandat, că in tiele de sub Coro'n'a S. Stefanu — afara de diplomatic — se se concéda mirenilor influintă respundiatória afacerilor bisericesci si scolare. Cu acēsta ocasiune éta cumu se esprimă ministrul Eötvös, unulu din cei mai buni catolici — „fia asecurata influentia bisericiei nōstre, are lipsa numai de libertate. Articulu XX din 1848 de pre egalitatea confessiunilor numai asia pote intielesu, déca biserică cat. va capetă acea măsură de autonomia, care o au si alte confesiuni din tēra; libertatea atinsă in articulu atunci va asecurata, déca nu va fi privata, că unu privilegiu datu clerului, ci că unu dreptu comunu alu ceteianilor din tēra. Si fiindu că crestini sunt eschisi cu influintă a dela administrarea averilor si scolă, care legă de crestini de biserică, e privita, că proprietate a clerului, si mirenilor e concesa nici o influintă, nu e mirare, că mireni se pōrtă cu atât'a indiferentismu; biserică care o astepta luptă si ia patria nostra, lipsă neîncunjurată de sprințul mirenilor,

„pe acesta numai asia pote contă, de va ave auto-nomia.“ Dupa aceste si altele continua (vedile si in Sion. rom. 1867 pag. 223.) „Convingerea mea, ca o influentia a mirenilor u in a facerile bis. nu poate se mai i fia amanata, dreptu a ceea (continua, cître primele din Strigoniu) poftescu, ca Esclenti'a Vîstra dupa consultare cu ceilalti capi bisericesci, se me insintati despre otarire.“ — La aceste declaratiuni ale ministrului prima-te respunde cu data 8 Sept.: ca propunerea referitor la participarea mirenilor in afacerile accesibili ecles. a aflatu nu numai la densulu, ci si la ceilalti capi bisericesci cea mai placuta si mai profunda recunoscinta, de orece atare participare nu e in contra spiritului bisericei.

E evidentu asiadér' cătu de propria poté fi tém de o parte séu alta si nu ne remane decât a inchea cu unele modeste reflesioni la assertiunea dedusa din canónele pravilei, despre care se sustine, ca ar' dice: ca mirenu se tacă in biserica!

Ne apropiam cu reverentia de pravila, cîci mesta conserva drepturi de mare pretiu, si pravila a remas in vigore s'a la noi si dupa unire, luanu afara acele, ce ar' fi contrarie uniunei cîci canonulu 6 alu sinodului diecesanu din Blasius la an. 1739 dice „6. Jus canonicum valachico idiomate Pravila nuncupatum exceptis iis quae sunt in unioni contraria reperiuntur, maneat in vigore suo, et juxta illud procedatur.“

E dreptu, ca Pravila in can. 63 Trulanu (cetatu dupa edit. rom. din 1652) dice: „Mirenu se nenu in vestie nici se spuna acazania, ca au dora sunt toti proroci, au dora sunt toti apostoli!! Contestulu canonului lu desfasiura esplicarea lui totu acolo si mai pe largu, ca dice: „Datoriu este fiacare sesi cunoscă renduiu seu, si se nu se faca pastoru oilor, fiindu pecioru, elu, se se faca loru capu, ci se se plece cinului, care e dela Dumnedieu datu, si se-si deschida urechile spre cuventulu de dascalia acelui ce au luat darulu, se nu spuna cazania, nici se redice cuventu dintru investitura tragundu loru si voindu se fia in rendu a dascaliei.“

Acestu su destulu de chiare si intielesulu loru literariu stă mai pre susu de ulteriora esplicare, taci apriatu aréta, cumcă mirenilor in biserica nu le este ertatu nici a predică, nici a tiené invetitura, de aceea nici nu s'ar' poté află mirénu, crestina bunu, care se-si atribuie dreptulu de a trece preste prescrisele si marginele acestui sensu literalu alu canonului, dăr' cu tôte aceste se nu treceau cu vederea, ca chiaru si dupa scripture liter'a omora, si sensulu verifica. —

Noi cu acést'a nu voim a ne provocă la praca (séu mai bine dicendu abusulu) care a esistat si in biserica apusena pêna la seculul XII, candu si unora dintre mireni li se concede de episcopulu a predică, bă in biserica orientala s'a mai continutu si mai incóce, si cu dorere suntemu necesitati a esperia, ca inca nu a incetatu cu totulu, andu unii parochi, uitandu de dis'a apostolului: ca nu se cuvine a lasa cuventulu si a serví meselor, se credu a fi satisfacutu sublimei obligatiuni teia cantorulu a cetitu cazani'a in loculu loru. —

Déca ar' fi statu biserica numai pe lêngă sensu literalu alu acestui si altoru canóne, me temu forte, ca nu s'ar' fi implinitu asiá bine dis'a Domnului: asemenea este imperati'a ceriului grauenii de mustarii etc. Barbatii eclesiastici nu au perduto din vedere, ca liter'a singura amóra; au sciatu, ca dupa esplicarea ulteriora a acestui can. (pusu in pedalionu su Nr. 64) „déca careva dintre mireni va fi destoinicu, ca Apolosu si Prisila, pote vorbi si respunde la intrebari afara de biserica, si acósta esplicare din urma nu-o eschide nici chiaru subinsennarea I (in pracea 10) la can. si sinod. ecumen. IV dela Calcedone, cîci dice: „nu este ertatu nici unu mirénu, ori ce felu ar' fi, ori cuventu se pornesca pentru pricina bisericesci, ori se stă in contra, chiaru si candu ar' fi archieavalu fara de evlavia etc., pentru ca atatú acesta, catu si alte cauóne admittu concursulu mirenilor in laeruri externe bisericesci. Ce va se dica esplicarea, candu admite: „deatú candu va fi cineva destoinicu, ca Apolos si Prisila, pote vorbi in luri afara de biserica? Nu alta decâtua participarea mirenilor in cele accesibili si pentru densii-

misticu alu lui Christosu, care e biserica. Aratasem u acolo, ca vitalitatea corpului depinde dela functiunea fiacarui membru dupa partea si poterea sa. In intielesulu acestoru cuvinte sublime mirenilii nici candu nu s'au potutu considera, nici ca s'au considerat, ca medularie móre ale corpului bisericei, cîci desi tripl'a potestate eclesiastica este repusa de fundatoriul bisericei in membri principali ai corpului bisericei, in clerus, totusi functiunea celorlalti membri, cari sunt crestini, a concursu totdeauna in parte, incătu ca parinti de familia, ca invetitori, si ca scriitori de opuri referitor la biserica au desvoltat in continuu activitate; nu mai puçinu concurgu toti crestini, incătu apostolul Petru i dice preotia imperatésca si participa la protestarea ministeriala prin comuniunea in rogatiuni pentru cei vii si morti, prin aducerea jertfei la biserica, prin servitiele prestate de laici si prin canticuri bisericesci. Asemenea au luat parte, si la protestarea regimului eclesiasticu in disciplin'a esterna si mai alesu la administrarea averilor eclesiastice, la chivernisirea asiediamintelor si la conferirea diregatorilor prin participarea la adunari referitor la biserica, de cari e plinu trecutul vietii bisericesci, si cumu vediuramu se estinde pêna la noi, pêna in presente incepându dela comitetele si sabórele parochiali pêna la conciliile ecumenice.

Cu aceste credindu a fi respunsu si la cuvintele pravilei, despre cari se sustine, ca ar' impune tacerea mirenilor in biserica, incheiamu: ca déca mirenilii s'au si eschisul din timpu in timpu dela participarea in cele externe eclesiastice, acesta s'a intemplatu, nu pentru ca dora i-ar' eschide de sine asiadiamintele bisericei, ci pentru ca in asemenei casuri laicii s'au incercat a-si atribu mai multu decâtua le compete, — pote ca peciorulu a voitul se se face mana, si ochiulu se imprimă funcțiunea urechiei. Cu privire la astfelii de casuri posibilu credem a fi respunsu in cele precedenti; si nu ne mai remane decâtua a face concluziune, nutriti de sperarea, ca archiereii nostri greco-catolici — ne voru dă ocasiune se potem arata in fapta, ca si membrele, cari se socotesc mai slabe in trupu, sunt cu deschilinire in dilele nôstre uneori nu numai de lipsa, ci si folositore!

Unu veteranu.

Pentru Romanii inundati din Transilvania si Ungaria.

Concitatianulu si amiculu nostru d. Diamandi I. Manole, membru alu comitetului pentru inundati, in cunoscutulu seu zelu pentru tôte intreprinderile nationale si filantropice vine a face o generoasa ofranda in favorea nenorocitilor inudati. Ds'a afandu-se pe timpul constituirei comitetului in Vien'a ne-a tramis in ajunulu anului nou o telegrama, pe care, pentru semnamentele adeveratu romanesci ce le contiene, comitemu indiscretiunea de a-o publica aci intréga:

„D-lui Dr. Aurel Muresianu in
Brasovu

„Adi primindu „Gazeta“ am vediutu cu mare bucuria apelulu comitetului constituitu pentru stringerea si distribuirea ofrandelor in favorulu fratilor nostri inundati din Transilvania si Ungaria. Me asociez cu tota anima semnamenteloru vostre si speru ca in curându voi poté luă parte in persóna la lucrările vostre. Pêna atunci te rogu a primi din partea mea si a societati mele „franci 1000, un'a miia pentru multu cercatii nostri frati. Mai primesce de anulu nou sincerele mele felicitari. Dé Dumnedieu, ca anulu 1880 se fia mai favorabilu bietului Romanu!“

Diamandi I. Manole.

Multiamumu fierbinte d-lui Diamandi Manole si societati sale in numele nenorocitilor pentru acést'a generoasa ofranda, prin care si-a câstigatu unu nou titlu la stim'a tuturor.

Din afara au mai incursu la redactiunea nostra dela „Locuitorii din Vesimortu comitatul Satmariu“ prin d. parochu P. Ciceronescu sum'a de 17 fl. 68 cr. reflectandu ca „Poporulu din Vesimortu pe langa tôte ca insusi duce mare lipsa, totusiu din bunulu semtiu alu animi si a iubirei fratiesci celu caracteriza tramite sum'a arata spre ajutorarea fratilor sei daunati prin esundare.“ Se traiésca locuitorii din Vesimortu!

(Va urmă.)

Diverse.

[In favore a inundatilor.] Vedeau din „Tel. Rom.“ Nr. 152 dela 29 Dec., ca curându dupa constituirea comitetului din Brasovu au alesu si Romanii Sibiieni unu comitetu de sipte membri (E. Macelariu presed). Trombita si secret. V. Romanu cassariu, N. Cristea, Dr. Hodosiu, Ier. G. Bartitiu), care intr'unu apelu scurtu declara, ca va primi orice ofrande marimiose in favorulu Romanilor inudati.

[Pentru cei suferind de mare lipsa din Transilvania si din tiéra.] Sub acestu titlu scrie Romanulu: „Aflam ca mai multe domne, din tôte partile societatii, organiză doue serbari, sub patronagiulu Inaltimiei Sale Regale, Doma'nă Romanilor. Scopulu este pentru a veni in ajutorulu celor suferind in Transilvania, din caus'a inundatilor, si celor suferind in tiéra, din caus'a lipsei. Un'a din aceste serbari va fi unu concertu, care se va dă in sal'a Teatrului celui mare, cu concursulu catoru-va domne si a catoru-va artisti si artiste Alta, va fi unu balu de copii, totu in sal'a Teatrului. Domnele, care voru bine-voi a veni la acestu balu voru fi tôte in costumu nationalu. Cele cari nu voru voi a pune acestu costumu voru ocupă logile Teatrului. Mari'a S'a Regala Doma'nă va onoră aceste serbari cu presintia S'a. In curându vomu anuntia să'r concertul si program'a. Vomu anuntia apoi să'r care se va otari pentru balu. Costumele nationale se potu cere dinainte. Pentru cele produse la Golești, la domn'a Ionu Bratianu, strad'a Coltie; la „Kinder-Garten“, alu M. S. Regale Doma'nei, strad'a Vamei; la asilulu Elen'a-Doma'na.“

[Societatea dramatica romana] din Bucuresti cu concursulu d-rei Elen'a Teodorini, artist'a teatrului italianu, va dă — cumu anuntia „Pressa“ — o representatiune in folosulu inundatilor din Transilvania, Joi, la 3 Ianuariu viitoru, in teatrulu celu mare.

[Pentru inudati.] D. Dimitrie Manole presedintele societatii de binefacere „Armonia“ din Calarasi a tramis la Redactiunea „Romanului“ din partea acestei societati 500 lei pentru inudatii din Transilvania. Pêna acumă au incursu la Redactiunea „Romanului“ pentru inudati in totalu 1231 lei si 10 bani.

[Diuaristicu.] Dilele aceste primiramu numerulu de proba alu unui nou diuariu romanu cu numele: „Destepatare“ „diurnalul beltristicu, scientific economicu si umoristicu“. care va apară in Lugosiu sub redactiunea d-lui Iosif Tempea in fiecare Martia pe o jumetate de cîla 8-vu si va costă 3 fl. pe anu. Dorim „Destepatare“ succesiu bunu si durata lunga.

[Reprezentatiune data de gimnasticii romani din Bucuresti in Brasovu.] Vineri in 4/16 Ianuariu se voru produce gimnasticii romani din Bucuresti d. N. Veleescu si sora sa d-siora Elen'a Veleescu, cari au debutatu cu successu in mai multe capitale, in sal'a Redutei din cetate. Cu acést'a productiune va fi impreunata o soarea magica arangiată de d. Carolu Friedrich din Brasovu. Spectatorii din sala voru siede la mese. Intrarea in sala va costă 50 cr., unu locu pe galeria 60 cr. Inceputulu la 8 ore. Dorim, ca publiculu romau se ie' parte in numeru cîtu mai mare la productiunea gimnasticilor romani.

[Cercul militariu in Bucuresti.] si-a deschis la conferintele sale anuale Joi săra in presintia A. S. R. Domnului. D. colonelul Sergiu Voinescu a vorbitu despre regulamentul serviciului de campania.

[Legatiunea romana la Roma.] Agentia romana la Roma, anuntia „Monit.“, este transformata in legatiune. D-nii G. Cantacuzino si Constantin I. Mitilineu sunt numiti si confirmati, celu antaiu in postulu de primu secretariu si celalaltu in acel'a de alu doilea secretariu la dis'a legatiune. D. C. Esarcu, actualulu agentu diplomaticu alu tieri la Roma, este numit in postulu de ministru resedinte alu Romaniei la Atena, inse totodata este autorisatu a functiona la Roma, ca insarcinat de afaceri, gerendu legatiunea de acolo pêna la numirea si sosirea la postu a titularului acestei legatiuni.

[Albumul macedo-român.] Societatea de cultura macedo-româna pentru ajungerea cîtu mai rapede a scopului nationalu ce urmarește,

Mai susu produseram cuintele apostolului spre toti crestini, ca membri ai corpului celu

a decis — scrie „B. P.“ — publicarea unui album macedo-romanu, care, că și albumul Paris-Murcia, se servescă a stringe bani pentru a scapă cătu mai curând pe unu poporu de aprópe două milioane de frati de inundarea desnationalisarii, după camu albumul parisianu strinse bani pentru provinciele inundate.

Margineni 9 Ianuariu st. n. 1880.

(Scandalul scandalelor! Scărca si biserică ca temnita pentru tigani la ietii!) Sambeta sér'a in 3 spre 4 Ianuariu st. n. a. c. pe la 5¹/₂ ore sér'a candu 6menii incepura a se retrage cu carele lor! Se aude deodata unu sgomotu mare neindatitun si se face iluminatiune prin comun'a Siercaită (Comit. Fagarasului.) Ce o se fia? se intrebă 6menii. Spre uimirea tuturor eră o céta de tigani goli (laieti) ce se asiediasera la comun'a acést'a pe timpulu iernei, si cari se escortau de nesce gendarmi sub conducerea unui anumit Silagyi, alu doile cancelistu pretorialu din cerculu Siercaiei. Inse o moda nouă de escortare, căci in giurul acelora tigani, pe langa gendarmi si Cancelistulu pretoriale, eră si nesce servitori comunali, ce, cine scie in acui onore, duceau in mani jipi de paje aprinsi, ce ardeau cu o floarea inspaimantătoare. Despre tiganii numiti se presupuneau nesce jefuri. In urm'a acestui spectacol ne mai pomenit invetiatoriul si cu preotulu, ce se afa la celu de antaiu in conversatiune, esu se veda ce este, de ora-ce numitii treceau pe aci prin apropiare. Uimiti de ceea ce vedu, intreba pe nesce 6meni, ce este? Cei caușa, de in timpu de nopte ambla cu focu asiā mare prin comun'a, unde lesne se potea intemplă o nenorocire. Li-se spune caușa. Intréba mai incolo, oā de unde venu si in cătrau au se mérga? Li-se respunde, că numitii mergu cu ceta aceea de tigani se-i incarcereaz in scărca, in chilia de propunere, căci aerea nu asta locu coresponditoru. Sparati de acést'a revelare trista si interesati de caus'a scolară alerga ambii, invetiatoriul si preotulu, intr'acolo că se impedece unu lucru asia scandalosu că acel'a. Ajungendu pe numitii escortatori, i oprescu si întréba, că unde mergu? Respunde voiniculu Silagyi: „Mergemu, se arestăm pe tiganii acesti'a in scărca — „Cum se faci unu lucru că acel'a dle?“ replica invetiatoriul. — „Cine-mi poruncesce mie eu i inchidu unde voiescu, am potere, sum amplioiatu ungurescu, de voiescu in data ii bagu chiaru si in biserică nimenea nu me potr opri!“ fù responsulu dlui Szilágyi. Se intrepune invetiatoriul si preotulu, ca se nu interpleasia ceva d'er Szilágyi alu nostru demanda la gendarmi: „Inainte! Nu bagati nemic'a in séma.“ Invetiatoriul si preotulu insistu inse nu e gluma! Gendarmii la inalt'a porunca a conductoriului (Szilágyi) scotu baionetele injurandu, amenintia pe preotu si invetiatoriul, că de uu se retragu si de nu se supuuu dispusetiiniloru, suntu siliti de ai strapunge cu baionetulu. Aci era spectacolul in culme. O multime de locuitorii se adunaseră la audiul acestor'a. Dlu Szilágyi stă in dispusetiuni nemiscat, era Pilat in miniatura! In urma vediendu, că nime nu-i aprópe fapt'a, din contra i-o defaima, vediendu multimea maniata, abia tardiu se aduce intr'acolo de a abdice de propususi; conducând apoi ceta de tigani in altu locu, de cari se poteau astă cătu de multe in comun'a. Onore bravului invetiatoriul si zelosului preotu, căci déca nu se intrepuneau acestia cu deadiusulu scărca si biserică spre rusine a veacului se faceau temniti'a tiganiilor! Eta, dle Redáctore, ce se audim si vedem inca in seculu culturei si civilisatiunei. Unicele locuri de mangaiere, ce ne au remasu inca pêna acumă spre consolare se fia espuse la unu astfelui de scandalu! In cătu pentru ameintările si insultele asupr'a invet. si preot. s'au intreprinsu pasii necesari pe calea jadecatorésca. Primiti s. c. l. — G. Dobrinu.

[Autografele albumului Paris-Murcia.] Anu citatu in numerulu trecutu căteva autografe interessante din acestu album, redactatu in favorea inundatilor din Murcia. Acumă mai adaugem unele. Observam ince mai antaiu, că Dominitorulu Carolu a scrisu in album in limb'a latina devis'a „Vicit vim virtus“ (virtutea invinge forti'a) Indata după acést'a esprima Dómna Elisabet'a in limb'a francesa sentint'a frumosa filosofica: „Chaque homme porte en lui un Prométhée, créateur, rebelle et martyr.“ (Fiecare omu pôrta in interiorulu seu unu Prometeu, creatoriu, rebelu si martiru) Ministrulu B. Boerescu scrie sustiindu devis'a Suveranului seu: „La meilleure politique est celle qui est basée sur la justice et la loyauté“ (Cea mai buna politica e ceea ce se baséza pe justitia si loialitate.) D. Cogalniceanu adauge: Toutes nos sympathies sont d'avance acquises a notre belle oeuvre“ (Tôte simpatiele nostra sunt d'inainte castigate pentru faptele nostra buue). Mai merita inca a se memoră ceea ce a scrisu ministrulu de externe austro-ungher Haymerle, dicendu in limb'a francesa: „Onore celor cari punu spiritulu loru in serviciulu bine-

facerei.“ Garibaldi dice, că Itali'a fiindu că si Franç'a sor'a Spaniei vine se dé unu semnu de sympathia Murciei multu cercate: sangue din san gele nostru (Come la Francia, la Spagna e sorella dell' Italia e puoi dabbiamo un segno de sympathia a quella sventurata Murcia, sangue del nostro sangue.) In fine scrie Ferd. Lesseps care a facutu canalul dela Suez: „Aperite terram gentibus“ (Deschideti ginteloru lumea.)

[Că tu costa administratiunea in Franția.] Budgetulu francesu pentru anul 1880 nu este mai micu de cătu de 2,772,777,260 franci. Nu este fara interesu a daci căte-va amenunte despre impartirea acestei sume colosală. Presedintele republicei primesc o lefa de 600.000 franci, avându la dispositiunea sa palatul Eliseului, pentru intretienerea casei sale 300,000 fr. si inca 300,000 franci pentru cheluielie de călătorie si reprezentatie. Guvernatorulu din Algeria are 100,000 fr. lefa si 25,000 fr. accesoriu. Cei diece ministri primesc fiecare căte 60,000 franci; apoi vinu si se subsecretari de statu: Celu de la finance cu 30,000 fr. cei de la interne, agricultura si lucrari publice cu căte 25,000 franci, cei de la justitia si culte 20,000 fr. — Senatulu costa 4,300,000 fr., Camer'a 6,521,000 fr. Ambasadorulu din Petersburg 250,000 fr. Londra 200,000 fr. Viena 170,000 fr. Berlin 140,000 fr. Constantinopoli 130,000 fr. Madrid 120,000 fr.; amendoi ambasadorii din România, adeca si cei de pe langa Vaticanu căte 110,000 fr., ear' ceilalti căte 60,80 si 85,000 fr. pe an. Apoi vedem trei maresiali cu căte 30,126 fr., 17 comandanti de corpuri cu căte 31,417 fr. (inclusivu cu accesoriile), 152 coloneli de infanteria cu căte 7,920 fr., 76 coloneli de cavalerie cu căte 8,488 fr., 3,132 sublocotenenti cu căte 3,287 fr. etc.

[La Siberia!] Celu d'antaiu numeru alu diarului Golos din Petersburg, aparutu după suspendarea lui, contine urmatorele interesante date privitoare la nenorocitii deportati in Siberia, in cursulu verei trecute: Pêna la 1 Maiu 1879, au fost in inchisore centrala de transportu dela Tiumen (Guvernamentulu Tobolsc) 789 de persoane. De la 1 Maiu pêna la 1 Octobre s'au mai adaugatu 18,304 persoane. In acestu periodu s'au transpurtat dela Tiumen spre interiorulu Siberiei 9,067 arrestanti — 6meni mari, 176 copii in vîrstă pêna la doi ani, 1,306 copii in vîrstă de la doi pêna la 15 ani; in totalu 10,549 suflete, portite pe optusprediece vapore. Afara de acestea, au mai fostu duse spre interiorulu Siberiei: Prin Tobolsc 6781, prin Permu 236 persoane. — „Resb.“

Cu 1 Ianuariu st. v. 1880 se incepe unu nou abonamentu la

„GAZET'A TRANSILVANIEI“

Rogamul pe On. Domni prenumeranti ai fóiei nostre, alu caroru abonamentu a espiratul cu 31 Decembre st. v. 1879, se binevoiesca a si'l renoi de cu vreme, pentru că diuariulu se li se pôta tramite regulatul. De la 1 Ianuariu st. v. incolo diuariulu se va tramite numai acelora domni, cari au binevoit a-si reinnoi abonamentulu.

Domnii noui abonanti sunt cu deosebire rogati a ne tramite adressele d-lorū exactu, aratandu si post'a cea mai aprópe de loculu, unde locuiesc.

Pretiulu abonamentului la „Gazet'a Transilvaniei“ este:

pentru Brasiovu: pe trei luni 2 fl., pe siese luni 4 fl., pe anu 8 fl.; — dusu in casa: pe trei luni 2 fl. 50 cr., pe siese luni 5 fl.; pe anu 10 fl.

pentru Austro-Ungari'a cu post'a: pe trei luni 2 fl 50 cr., pe siese luni 5 fl., pe anu 10 fl.

pentru Romani'a si alte tieri esterne: pe trei luni 7 franci, pe siese luni 14 franci, pe anu 28 franci. (Abonamentul se primesc si in bilet de hipotecare romane.)

Banii de prenumeratiune sunt a se tramite (mai usioru prin assignatiuni postale) la Redactiunea „GAZETEI TRANSILVANIEI“ in Brasiovu.

Depunerile de capitale spre fructificare se primesc la institutulu subsemnatu cu 5% eara sub conditiune de a se anunța insti tutului ridicarea depunerii la 6 luni inainte cu 5¹/₂% interes.

Interesele incepun cu diu'a, care urmăza după diu'a depunerii capitalului si incetă cu diu'a premergătoare dilei in care se ridica depunerea, cu acelu adausu inse, că numai după acele capitale se dau interese, cari stau depuse la institutu celu pu cinu 15 dile.

Cu inceperea dela 1 Ianuariu 1880 interesele se platescu fara detragere.

La dorint'a deponentelui se potu stabili in diu'a depunerii capitalului si conditiuni speciali de esolvire, cari se insémna apoi in libelul si in cartea depunerilor institutului. In atare casu restituirea depunerii urmăza după aceste modalitati speciali.

Depunerile tramise prin posta pe langa comunicarea adresei deponentelui se resolvu totu-deauna in diu'a primirei.

Asemenea se potu efectua prin posta anunțari si radicari de capitale.

Sibiu in 31 Decembrie 1879.

„Albina“

Institutu de creditu si de economii.

2—4

INDUSTRIA NATIONALA!

Depositoriu de incaltiaminte fabricatul propriu si strainu, palarii si siepcide stofe, astrahanu si mielu etc. cu preturi forte scadiute si eficiente, alu lui

IOANU SABADEANU

Brasiovu, strad'a caldarariloru Nr. 493.

Pentru barbati dela fl. 4.50 in susu parechi'a dame " " 3.50 " " copii " " 1.50 " "

Pentru voiajui cisme si siosioni de pîsla (Filz) si pantofi de casa etc. Depozitul mare dela v. a. fl. 1.50 in susu

Siepcide pentru barbati dela fl. 1.50 in susu.

" " copii " " 60 " "

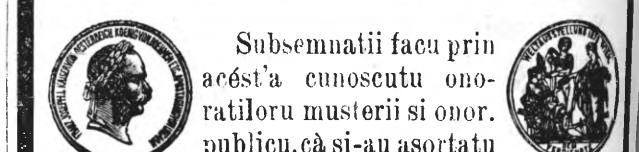
Forte de recomandatul pentru conservarare si in frumusetiarea incaltiamintelor, hamurilor si a ori si ce felii de obiecte de piele oleul asianumitu: „Leder-Appretur, Leder-Oel alu lui R. Esser din Berlin cu pretiulu de 40 cr. unu flaconu si Dégras cuthia à 25 cr.

Alifia universala pentru sigur'a vindecare de ochiuri de gaina (bataturi) si degeneraturi cuthia cu 30 cr.

Totu Domnii profesori, invetiatori si studenti au pe langa aceste preturi scadiute inca unu rabatu de 10% cumperandu cu bani gata.

Pentru Domnii musterii din afara se potu espedă pîna la 5 chilo cu 33 cr. prin posta. — Incaltiaminte nepotriviile neconvenabile se primesc indereptu spre schimbare, decă voru si francate.

7—10

Subsemnatii facu prin acést'a cunoscutu onoratiloru musterii si onor publicu, că si-au assortat

Magazinulu de haine barbatesci

Strad'a Vamei Nr. 12.

cu cele mai moderne si cele mai fine materii noi pentru haine de tômna si de érna din fabricile interiore si esteriore si se recomanda cu confectionarea prompta de totu felul de haine barbatesci, cu pristiurile cele mai moderate. Costume de tômna dela 25 fl. in susu.

Cu tota stima

A. SCHWARZE & BARTHA.

—34

Cursulu la burs'a de Vien'a din 14 Ianuariu st. n. 1880.

5%	Rent'a chartchia (Metalliques) . . .	69.75	Oblig. rurali ungare . . .	88.
5%	Rent'a-argintu(im-prumutu nationalu) . . .	71.15	" " transilvana . . .	86.
Losurile din 1860 . . .	132 —	" " croato-slav. . .	89.	
Actiunile bancei nation. . .	842 —	Argintulu in marfuri . . .	—	
" instit. de credita . . .	288.75	Galbini imperatesci . . .	53.	
Londra. 3 Iunii . . .	117.05	Napoleond'ori . . .	9.34.	
		Marci 100 imp. germ. . .	57.9.	

Editor: Iacobu Muresianu.
Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.
Tipografi'a Ioanu Gött si fiu Henricu.